

TYT

YENİ
G
İ
S

Gelişim İzleme **Deneme Sınav Seti**

- Karekodu okut
- Yanıtlarını gir
- Sonucunu gör
- Çözümleri izle

- ◉ Yeni Nesil Sorular
- ◉ Konu Kazanım Odaklı
- ◉ Akıllı Tahta Uyumlu
- ◉ Anında Yanıt ve Sonuç

Türkiye Geneli Deneme Sınav Komisyonları tarafından Hazırlanmıştır.

ÖZDEBİR
YAYINLARI

GELİŞİM İZLEME SERİSİ (GİS) 3 ÖZGÜN DENEME SINAVI

- Karekodu okutup, “**SINAV YANITLAMA SİSTEMİ**”ne yanıtlarınızı kaydedin.
- ozdebir.org.tr adresi “**SINAV SONUÇLARI**” bölümünden sonucunuzu anında görüntüleyin.
- Sınavın video çözümlerine karekod ile anında erişin.

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Medeniyet değişimi sürecinde yeni medeniyetin unsurlarının en kolay nüfuz edebileceği alan günlük yaşamdır. Nitekim Batılılaşma, modernleşme ve yenileşme Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde etkisini en fazla günlük yaşamda göstermiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanımı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yaşadıklarını tüm ayrıntılarıyla not etmesine rağmen bazı eksik parçalar olduğunu düşünüyordum.
B) Çocukların gelişimi dikkate alınarak yapılan çizgi filmler, onların düşünme biçimlerini şekillendirecektir.
C) Amcam bizimle sadece iki ay kalmıştı ama anlattıkları ruh dünyamın en derinliklerine kadar işlemişti.
D) Yürüyüşe ara verip tertemiz havayı ciğerlerimize çektik ve az da olsa enerji depolamış olduk.
E) Beklentilerimizin çok ötesinde bir teklifle karşılınca hiç düşünmeden bu teklifi kabul ettik.

2. (I) Cila, bir maddeyi ya da bir nesneyi parlatmak için kullanılan maddelere verilen isim. (II) Metalden yapılan nesneler zaman içerisinde oksitlenerek, aşıptan yapılanlar da yüzeylerine çeşitli maddeler yapışarak renklerini ya da parlaklıklarını kaybediyor. (III) Bu nedenle bu malzemeler çeşitli sıvılarla silinerek yani cilalanarak üzerlerinde oksitlenmeye yol açan maddeler ya da üzerlerine yapışarak malzemenin rengini değiştiren partiküller temizleniyor. (IV) Böylece sahip olduğumuz metal ve ahşaplar eski renklerine dönüşüyor. (V) Binlerce yıldır atalarımız, sahip oldukları eşyaları parlatmak için bitkilerden yani doğal cılalardan yararlanıyorlardı. (VI) Günümüzdeyse gelişen kimya bilimi sayesinde birçok sentetik madde bu amaçla kullanılıyor. (VII) Sentetik maddeler çok kısa sürede ve çok az miktarlarda etkili olmaları ve bazen de ucuz olmaları nedeniyle hızla doğal cıların yerini alıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) V B) III C) II D) IV E) VI

3. • **dağılmak:** Bütünlüğünü ve varlığını devam ettiremeyip birtelliği son bulmak.
• **bulmak:** Erişmek, ulaşmak, varmak.
• **aramak:** Özlemek, arzulamak, hasretini çekmek.

Aşağıdakilerin hangisinde “dağılmak, bulmak, aramak” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Dükkânda işler çok yoğundu. Ben de okul dağıldığında babamı arıyor, bana ihtiyaç olduğunda hemen oraya gidiyordum. Bazı günler eve dönmem gecenin ilerleyen saatlerini buluyordu.
B) Çalışmalar sabah erkenden başlıyordu. Herkes arazinin belli bir yerine dağılıyor, kaybolan çocukları bir an önce bulmak istiyordu. Araziyi aramaktan yorgun düştüğümüzde de mola veriyorduk.
C) Hastanede ikinci günümde bütün arkadaşlarım telefonla aradılar, geçmiş olsun dileklerini ilettiler. Onları zor günümde yanımda bulmak ne kadar da güzel! Onların sesini duyunca bütün sıkıntım dağılıyor.
D) Liseden sonra üniversite eğitimi için yurt dışına gittim. Doğduğum şehre dönmem on yılı buldu. Birlikte okuduğum arkadaşlarımın her biri bir yere dağılmış. O günlerdeki dostluğu her geçen gün daha çok arıyorum.
E) Ablamı aramak için telefonuma el attığımda onu çantamda bulamadım. Her zamanki gibi arabada unutmuş olmalıyım. Koltuğun altında telefonumu gördüğümde endişelerim dağılmış, çok rahatlamıştım.

4. (I) Güneş'e, yağmura, toprağa ve zamana ihtiyacı var fide olmak için tohumun. (II) Hayattaki tüm güzelliklerde böyle değil midir? (III) Bir süreç içinde oluşmaz mı mevsimler, insanlar ve doğadaki tüm canlılar? (IV) Pek çok güzelliğin zamana ihtiyacı varken ön yargılarımız ise bir çırpıda oluşuverir. (V) Oysaki insan o an ki ruh hâlinde uzak düşünse, düşüncelerini demlendirse olayların ve durumların olumlu yönlerini fark edecektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) IV B) I C) II D) V E) III

5. (I) En sık rastlanılan uyku bozukluğu olan uykusuzluk, kadınlarda erkeklere oranla daha sık görülür. (II) Her yaş grubundan insan, farklı derecelerde de olsa uykusuzluk problemi yaşayabilmektedir. (III) Genç yetişkinlerde daha çok, uykuya dalma sorunu yaşanırken özellikle orta yaş üzerindeki kişilerde istemsiz biçimde sabah erken uyanma problemi yaşanır. (IV) Bununla birlikte yüksek strese bağlı olarak erken uyanma problemi yaşanabilmektedir. (V) Bu türden problemler, stres faktörü ortadan kalktıktan sonra kendiliğinden düzelmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde “karşılaştırma” yapılmamıştır?

- A) I ve II B) Yalnız II C) II ve III
D) IV ve V E) Yalnız V

6. Kendini yaşlı bir dinozor gibi hissettiğini söylese de ünlü sanatçı, Türkçede Batılı anlamda bir edebiyat ve eleştiri oluşturma çabalarına sağladığı özgün katkıyla ve öz eleştirileriyle öne çıkmayı başarmıştır. Onun inisiyatif kullanmaktan çekinmeden geliştirdiği eleştiri anlayışı, direkt esere odaklanmıştır. O, Türk Ulusu’nun Batı medeniyetini benimsemesi ve uygarlığa erişmesinin önüne geçecek her engeli aşması gerektiğini belirtir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) III B) II C) IV D) V E) I

7. Endüstride üretilen asit ve bazlar pek çok alanda kullanılıyor. (I) Bu asitlerin çoğu, ekşi lezzetleriyle kolayca ayırt edilebiliyor. (II) Ancak bazı asit ve bazların, zehirli olması nedeniyle tadılarak anlaşılması mümkün değil. (III) Turnusol adı verilen mavi-mor renkli bitkisel boyalar bunlardan biri. (IV) Bunlarla kaplanmış kâğıtlar, asidik özellikteki çözeltilere batırıldığında kırmızı renk alırken bazik çözeltilere daldırıldığında mavi renk alıyor. (V) Böylece çözeltinin asidik mi ya da bazik mi olduğu kolayca anlaşılıyor.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine “Bu nedenle çözeltilerin asit ya da baz olduğunu belirlemek için, araç adında, kullanıldığında renk değiştiren maddeler kullanılıyor.” cümlesi getirilirse anlam akışındaki kopukluk giderilmiş olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Araştırmacılar, işlevi hasarlı DNA moleküllerini onarmak olan bir proteinin, bazı durumlarda başka bir proteinle güç birliği yaparak tıpkı haine dönüşen bir koruma gibi DNA’yı lime lime ettiğini ortaya çıkardılar. (II) Bu parçalama işi DNA’nın, söz gelimi morötesi ışınlar gibi etkenlerle hasar gördüğü durumlar için söz konusudur. (III) Bu eylemin amacı ise hücreyi, işlevsiz ya da kanserli hâle gelmeden yok etmektir. (IV) Apoptozis olarak bilinen bu mekanizma, kanserli hücreleri yok etmekle kalmıyor, embriyonun biçimlenmesinde de rol oynuyor. (V) DNA’nın yapısı çözülmeden kansere yol açan süreçleri aydınlatmak ve kanserle ilgili doğru bir yol haritası çıkarmak mümkün değildir. (VI) Araştırmacılara göre bu mekanizma hakkında bilgi sahibi olmak, kanserli hücreleri yok etmede yeni fikirler sunarken canlının oluşumunu anlamada yardımcı olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) VI B) V C) II D) IV E) III

9. Rönesans’la başlayan bilimsellik ve akılcılık, dünyayı evrenin merkezi (odağı) olmaktan çıkarıp yüz milyonlarca galaksi içinden yalnızca birindeki orta boyda bir gezegen konumuna indirmiştir. Galileo ve Kepler’in keşifleriyle birlikte kilisenin inanlarına buyurduğu tezler altüst olmuştur. İnsan kendi aklını tek kılavuz (yol gösterici) olarak kabul ettiği yeni yolculuğunda doğanın tek hâkimi (egemen gücü) olduğuna inanmaya başlar. Evrenin bütün sırları (gizleri) çözülmüştür ona göre. Newton’un çalışmaları her şeyi açıklamaya kâfidir (hazırlıklıdır) ve evrendeki her şey ölçülebilir gerçeklerden ibarettir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Hayvancılıkta sürdürülebilir büyümenin sağlanması için üretim maliyetinin en büyük kalemini oluşturan kaliteli kaba ve kesif yem üretim sorunlarının çözülmesi gerekmektedir.
- II. Kaba ve kesif yem üretiminde kaliteyi yakalamak için farklı ekolojik koşullarda ekim sıralarına girebilen, yüksek verimli tohumlukların geliştirilmesi ve üretilmesi büyük önem arz etmektedir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede verilen açıklamanın doğruluğunu kanıtlayacak bilgilere yer verilmektedir.
- B) I. cümledeki olgunun gerçekleşmesiyle ilgili öneri nitelikli bilgi verilmektedir.
- C) I. cümlede belirtilen olgunun uzmanlarca ilgi görmemesinin nedeni dile getirilmektedir.
- D) I. cümlede belirtilen durumun ekolojiye olan katkısından söz edilmektedir.
- E) I. cümlede ifade edilen durumla çelişen başka bir olgudan söz edilmektedir.

11. I. Kum katmanlarının kayma hızındaki farklılığı belirleyen temel durum ise kum taneciklerinin boyutu.
- II. Kütsel olarak kayan kumların birbiriyle aynı boyutta olması sesin uyumlu olmasını sağlarken farklı boyutta kumlar, karmaşık seslere neden olabiliyor.
- III. Kum taneciğinin rüzgârın etkisiyle ne kadar yükseleceğini ve ne kadar uzağa taşınacağını kütlesi, şekli ve rüzgârın hızı belirliyor.
- IV. Bilim insanları sesin farklı frekanslarda olmasının kum kütlesinin kayma hızıyla ilişkili olduğunu düşünüyor.
- V. Nadir karşılaşılan bir durum olsa da çöllerde düşük frekanslı, uğultu şeklinde sesler duymak mümkün.
- VI. Yapılan araştırmalar çöllerde kumlardan gelen bu seslerin farklı frekanslara sahip olduğunu gösteriyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi parçada yer almaz?

- A) VI B) V C) II D) IV E) III

12. Tarihteki ilk müzenin, bir kütüphane ve ders verilen mekân olarak Atina'da Platon tarafından kurulduğu kabul edilmektedir. Leonard Woolley, müze olarak nitelendirdiği bu yapıyı 1925 yılında bulur. Bununla birlikte İskenderiye'de, MÖ 3. yy.da, Ptolemaios Hanedanlığı zamanında kurulan ve bir enstitü işlevi olan yapı da ilk müze örnekleri arasında sayılmaktadır. Bu müze, aslında bir üniversite olarak algılanmalıdır. Sanatsal ve bilimsel çalışmaların tartışıldığı ve toplanan nesneler üzerinden bu tartışmaların geliştirildiği bir alandır. Bu yapıda nesnelerden daha çok kitapların olması, Platon'un kurduğu yapıyla benzerlik göstermektedir.

Bu parçaya göre Atina'daki müze ile İskenderiye'deki müze arasındaki ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 20. yüzyılda bir kazıyla gün ışığına çıkarılmaları
- B) Devletlerin yönetim mekanizması olmaları
- C) Daha çok, eğitim ağırlıklı bir işleve sahip olmaları
- D) Sergilenen eşyaların büyük bir kısmının günümüze ulaşması
- E) Kurucularının bilim insanı olmaları

13. (I) Beyaz yakalı; bedensel değil daha çok zihinsel gücüyle, masa başı iş yapan kişilere deniyor. (II) Memurdan yönetici pozisyonuna kadar geniş bir grup, bu işlerde çalışıyor. (III) Bu kişiler çoğunlukla iyi eğitim görmüş, yabancı dil bilen, görece daha fazla kazanan, işlerinde daha hırslı bir grup olarak tanınıyor. (IV) Ancak hem çalışma şartlarının problemli olması hem de onlardan beklentilerin yüksek olması, beyaz yakalıları büyük bir stresle karşı karşıya bırakıyor. (V) Bu kişilerin, hem sağlıklarını korumak hem de sürdürülebilir bir kariyere sahip olmak için stresini kontrol altında tutmaları büyük önem taşıyor. (VI) Aksi hâlde kısa sürede verimsizleşmeleri ve tükenmişlik sendromuna kapılmaları kaçınılmaz oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, tanımsal bir nitelik taşıyor.
- B) III. cümlede, genelleme yapıyor.
- C) IV. cümlede, bir yargı, gerekçesiyle birlikte belirtiliyor.
- D) V. cümlede, varsayımlara dayalı yorumlar yapıyor.
- E) VI. cümlede, V. cümlede anlatılanlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek olumsuz bir durumdan söz ediliyor.

14. (I) Prusias Da Hypium, bu beldenin MÖ 3. yy.da aldığı isimlerden biri. (II) Bu adla anılan antik kentte hummalı bir kazı çalışması olduğu için burayı gezmemiz mümkün olmayacak gibi görünüyor. (III) Bu arada soğuk ve yağmurlu hava da bizi epeyce zorluyor. (IV) Görevliler, ricamız üzerine antik kentin sadece belli bir kısmına kadar ilerlememize izin verdi. (V) Bizi kazı çalışması yapılan yerlerin fotoğrafını çekmememiz konusunda kibarca uyardılar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I., iki ögeli bir cümledir.
B) II.de, birden fazla yan cümlecik vardır.
C) III., olumlu, kurallı bir eylem cümlesidir.
D) IV.nün yüklemi, birleşik çekimli bir eylemdir.
E) V.de, durum belirteci vardır.
15. Kimi sıfat takımlarında adla sıfatın yeri değiştirilip, ada iyelik eki eklenerek bir sıfat grubu (bileşik sıfat) oluşturulur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu yolla yapılmış bir sıfat grubu vardır?

- A) Altmışlı yaşlardaki bu ak saçlı adam onun babasıymış.
B) Üç asırlık bu saray daha ilk günkü gibi sapasağlamdı.
C) Bugün gökyüzü, kül rengi bulutlarla kaplıydı.
D) Dikkatsizliğinden iki yüz bin liralık araçla kaza yapmış.
E) Masanın üstünde rengi soluk bir örtü vardı.
16. Osmanlıların fethettiği yerlere gelenek olarak diktiği çınarlar-
dan pek azı ayakta kalabildi () Gölgesinde çay içtiğimiz () so-
betler ettiğimiz bu anıt çınarların öyküsünü biliyor musunuz
() İşte size Beyazıt'tan Çengelköy'deki ulu çınara kısa bir yol-
culuk () Beyazıt Çınaraltı'nın bulunduğu meydanda Beyazıt
Devlet Kütüphanesi var. Yeri gelmişken şunu da ekleyeyim ()
1884 yılında kurulan kütüphane, 2017 yılında tamamlanan
restorasyonla öğrenciler için gece de çalışacakları bir mekâna
dönüştürüldü.

**Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere, aşağıdaki nokta-
lama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?**

- A) (.) (.) (?) (...) (:)
B) (.) (.) (!) (.) (.)
C) (!) (.) (?) (...) (:)
D) (.) (:) (?) (.) (:)
E) (!) (.) (?) (.) (:)

17. Yazarlığa başladığım zamandan bu yana önceliği hep yazaca-
ğım meseleye verdim. Elbette dili nasıl kullanacağımı, metnin
harcını nelerle karacağımı, biçimini hangi yollarla sağlam tu-
tacağımı düşünürüm. Ancak benim yöntemim, kalemimin zih-
nimin zincirlerinden müsaade ettiğim kadarıyla bağımsız ha-
reket etmesine izin vermektir. Elbette onu kendi yoluna bıra-
kırım, anlatı akıp gider hatta kahramanlar alıp başlarını kendi
yolunu çizer. Ama genel olarak başta ne türde yazmaya karar
verdiysem o türün olasılıkları ve sınırları içinde çalışırım.

Bu parçada konuşan yazar, altı çizili sözle kendisiyle ilgili aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Önceden belirlediği yazınsal anlatım ilkelerine bağlı kal-
maya her zaman özen gösterdiğini
B) Aklından geçenleri satırlara aktarırken gerçeklerden az
miktarda uzaklaşmaya en baştan karar verdiğini
C) Yazmak istedikleriyle yazdıkları arasında ne kadar örtüş-
mezlik olacağını bilinçli olarak belirlediğini
D) Tasarladıklarını kaleme alırken yazının akışına kendini bi-
rakmayı bir prensip olarak benimsediğini
E) İçerik ve biçim açısından uyumlu metinler yazmak için sık-
lıkla hayal gücünden yardım aldığını

18. Konuşmak anlaşılmayı kısıtlıyor. Kuşlar, horozlar seslerindeki
hâl ile anlatıyor mu sabahın geldiğini? Susmak da böyledir işte.
Karşındakine güvenebiliyorsan kimi zaman konuşmaktan daha
net bir iletişim sağlar. Konuşursan tek bir şeyi anlattırın, su-
sarsan her şeyi. Ama her zaman susulmaz şayet susulursa kendi
beninizle diyalogunuz artar ve bir yerden sonra bu durum ra-
hatsızlık doğurur. Dengeli bir tutum takınmalı, her zaman ol-
ması gerektiği gibi. Bazen konuşursunuz, sorununuzu anlatır-
sınız, bazen susarsınız. Cemal Süreya'nın dediği gibi "Dökmeye
niyetim yok içimi zor sıdırdım zaten." diyerek her şeyi anlat-
mış olursunuz.

**Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?**

- A) Mecazlı anlatımdan kaçınılmıştır.
B) Alıntıya başvurulmuştur.
C) Değişik yapıları cümleler vardır.
D) Okuyanı yönlendiren bir havası vardır.
E) İlişki kurmadan yararlanılmıştır.

19. Bizde sanat pek çok alanda olduğu gibi olağan akışıyla bugünlere gelmedi. Büyük kırılmalara uğradı. Picasso, Matisse gibi birçok Batılı ressamın da dikkatini çeken, hat sanatı başta olmak üzere diğer kitabi sanatlarımız akamete uğradı. Bunlar Bedri Rahmi örneğinde olduğu gibi geleneğin, yerelliğin sanat için vazgeçilmez olduğunu düşünen sanatçılar tarafından zaman zaman kullanıldı ama bunun dışında modern ve çağdaş sanat söz konusu olduğunda maalesef son derece suni ürünlerle karşı karşıyayız. Adına modern sanat dedikleri eserler de tıpkı İstanbul'daki gökdelenler gibi. Bazıları mimari açıdan son derece başarılı ama İstanbul'dan söküp New York'a ya da Berlin'e koysak bu gökdelenleri, o şehirlere de rahatlıkla uyum sağlayabilirler.

Bu parçada modern sanat ürünleriyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) İnsanlar tarafından yeterli ilgi gösterilmemesinden
- B) Yerel ve millî renkleri yansıtmaktan uzak olmasından
- C) Evrensel gerçekleri değil, gündeme dair sığ konuları ele almasından
- D) İnsanlığın karşılaştığı sorunlara çözüm bulmaktan uzak olmasından
- E) Geniş halk kitlelerince anlaşılabilircek yalın ve doğal anlatımının olmamasından

20. Bilim kurgu türündeki yapıtlar da başka kurgusal ürünler gibi güncel gerçeklerden uzak kalamaz. Gökten inen ve boşlukta kalan bir yazın türü olamaz o. Bir bildirisi, okurlarına getirdiği bir söylem olacaktır içinde kuşkusuz. İnsanlığın öteden beri cevabını aradığı sorular üzerine yoğunlaşmalıdır bu tür eserler. Örneğin insanlığın büyük özlemlerinden ve meraklarından biriydi Ay'a gitmek. Yüzyıllar boyunca süren, pek çok yazara konu olan bir özeleştiri. Bu özeleştiri gerçekleşince ve insanoğlu Ay'a ayak basınca bu olay bilim kurgu olmaktan çıktı.

Bu parçaya göre bilim kurgu türündeki eserlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Başka yazınsal türlerle ortak yönleri olduğuna
- B) Eskisi kadar ilgi görmediğine
- C) Amacın sadece yazınsallık olmadığına
- D) Aktüel konuları ele aldığına
- E) Belirli şartlarda bilim kurgu niteliğini kaybedebileceğine

21. Romanda daha ilk sayfalardan itibaren düşle gerçeğin birlikteliği, roman kişilerinin toplumdan soyutlanmış yaşamı, evin, dekorun canlı bir varlık gibi kişilerin yaşamına eşlik etmesi, insanı yarı fantastik bir ortama sürükler. Aniden bir gizemin içine gireriz, romanın kendi gerçekliğine bir girdap gibi kapılıp gittiğimizi ve o büyülü gerçekliğin içinde gözlerimizi yeniden açtığımızı fark ederiz. Bu roman, kendini kolayca ele vermez; bir okur olarak yazarın bilinçle oluşturduğu mozaikçi tamamlamaya çalışır, resmin bütünü görmek için heyecan duyarız. Eksik bırakılan, dağıtılan, gizlenen metin içi unsurlar, zihnimizin sayfalarında bir araya gelmeye başladığında heyecanımız doruğa çıkar; anlamlar kurarken yazarın kurduğu anlamları da aşılıyor olmanın heyecanıdır bu.

Bu parçadan sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Düz bir okumanın ötesinde okurdan çaba beklediğine
- B) Mekânın, olay örgüsü içinde işlevsel bir yönünün olduğuna
- C) Okuru sürükleyen bir anlatımla oluşturulduğuna
- D) Gerçekle hayalî olanın ayırt edilemediğine
- E) Farklı anlamlara açılan özellikler barındırdığına

22. Okulların yakın gelecekte teknolojik, ekonomik ve toplumsal dönüşüme uyum sağlayıp sağlayamayacağı şüpheli. Uzmanlara göre okullar teknoloji devrimine, 21. yüzyıl becerilerine uygun kuşaklar yetiştirmek için bir an önce adımlar atmalı. --- Hatta öğrencilere eleştirel düşünme, sorun çözme becerileri kazandırması gerekirken okullar, enerjisini teorik bilgileri ezberletmeye harcıyor. Dünya genelinde okulların her basamakta kendilerini gözden geçirmeleri gerekiyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Toplum, iş hayatı, teknoloji, kültür değişirken okullar zor da olsa buna ayak uydurmaya çalışıyor.
- B) Bununla birlikte okullar ne eğitim konularında ne de uygulamalarında dönüşüm yapmaya istekli.
- C) Üstelik çağın teknoloji güdümlü yaşam anlayışı öğretmenlerin de klasik eğitimden soğumasına neden oldu.
- D) Birçok uzman, eğitim dünyasının içinde bulunduğu duruma çözüm önerileri getirmeye başladı.
- E) Öğretmen ve idareciler bu konuda kendi üzerine düşen görevleri yerine getirme adına daha atak olmalı.

23. Sanat, toplumsal bir üretdir. Sanatın oluşması için mutlak anlamda toplum gereklidir. Başka bir deyişle insan gerçeği, sanatın yapıcısıdır. Sanat, bir üretim alanı olarak doğrudan insanlarla dolayısıyla toplum ve kültürle ilgilidir. Yani sanat ve toplum iç içedir ve birbirinden ayrılmaz gerçekliklerdir. Bu yüzden sanat ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) yaşama hep estetik yönden bakmalı ve öyle değer görmelidir
B) duygulardan çok, düşüncelere önem veren bir temele oturur
C) kendisini değiştirmedikçe toplum da asla değişmeyecektir
D) felsefi, estetik açıklamaların yanında toplumsal yani sosyolojik açıklamalara da izin verir
E) her dönemde insanın iç dünyasına ışık tutmayı hedeflemiştir

24. (I) Bulvar boyunca uzanan dükkanların dizildiği şehre giderken güneş gölünü üzerinde parıldıyor. (II) Patlamış mısır için kısa bir mola verip *Bulut Kapısı* adlı heykeli görmek üzere Millennium Parkı'na gidiyoruz. (III) Bu eserin ilginç bir şekle bürünmüş pürüzsüz çelik plakası üzerinde şehir semasının yansımalarını izliyorum. (IV) Burası, şehirde keşfi hak eden tek yer değil. (V) Kentin her yanı aynı derecede güzel ve birbirinden farklı mahallelerle dolu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öge dizilişi "zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem" biçimindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Bir yazar için kötülüklerin artması (I) koşulların zorlaşması duygu ve düşünce dünyasında sarsıntılar yaratır. Yaşananlar aslında bir karşı çıkış sinyalidir (II) meramı olan her kalem bunu yazmak ister. Hissettiği huzursuzluk (III) bilinçli, kasıtlı olarak onu başkalarının huzurunu kaçırmaya yöneltir. Ben rahat değilsem okur da rahat olmasın (IV) sözünü diline dolayan yazar okuru düşünmeye zorlar. Onun için hayata farklı gözlerle bakıp (V) olanları derin anlamda irdeleyerek gerçeğin peşinde koşmanın heyecanı büyüktür.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalamaya işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

26. I. Hepimizin içinde diğer insanlarla sıcak bağlar kurma, değer gördüğünü ve dünyada bir fark yarattığını hissetme, özerk olma ihtiyacı var. Sadece mal edinme ve statü göstergelerine odaklanmak insana bu ihtiyaçları karşılayacak bir ortam sunmuyor ve sonuçta insan, boşluğa düşerek ruhsal açıdan yıkıma sürükleniyor.
- II. Amerikalı psikolog Tim Kasser'in yaptığı bir araştırmada, mutluluğun yolunun bir şeyler biriktirmekten ve yüksek statüden geçtiğini düşünen insanlarda depresyon ve kaygı seviyeleri çok yüksek çıkmış. Hatta ankete katılan insanların %60'ı son iki yıl içinde antidepresan kullanmış. Ayrıca bu kişilerde sosyal eğilimler, yalnızlık ve kendini toplumdan dışlama gibi sorunlar da görülmüş.

Yukarıdaki II. parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parçada ortaya konan görüşün antitezi olan örnekler verilmiştir.
B) I. parçada anlatılanlara bilimsel bir temellendirme yapılmıştır.
C) I. parçada dile getirilen olgunun gözden kaçan kimi noktalarına değinilmiştir.
D) I. parçada ortaya konan düşüncenin hatalı ve tutarsız yanları düzeltilmiştir.
E) I. parçada dile getirilen olgunun her zaman geçerli olmadığına yönelik istatistiksel verilerden söz edilmiştir.

27. I. Öğretmek, iki defa öğrenmektir.
II. Metodu olan toplum metotsuz koşan toplumdan daha çabuk ilerler.
III. Engelsiz bir yol bulursanız muhtemelen hiçbir yere gitmez.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Cümlelerden hiçbirisi, devrik değildir.
B) Sadece I. cümle, ad cümlesidir.
C) II. cümlede, zarf tümleci vurgulanmıştır.
D) Sadece III. cümle, anlamına göre olumsuzdur.
E) II. ve III. cümle yapıcı birleşik değildir.

28. Endüstrileşmeyle birlikte insanlar, nüfusu doyurabilmek ve kalkınmak adına bizleri kimyasal maddelerle tanıştırdılar. Ancak bu tanışma canlılara oldukça pahalıya mal oldu. Çünkü kimyasallar, örneğin ağır metaller çevreyi çok ciddi boyutta kirletti. Özellikle geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde genellikle atık su arıtma sistemlerinin olmayışı, denizleri, gölleri, toprak ve havayı kirletti. Bu kirlilik canlıya, örneğin insana ulaştığında onun bütün dokularına zarar verdi, hücrelerin seçici geçirgenliğini ortadan kaldırarak kansere neden oldu. Ayrıca baş ağrısı, huzursuzluk, hızlı kalp atışları, aşırı terleme gibi insanı çileden çıkartan sorunlar arttı.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanlar hayatlarını kolaylaştırma adına ortaya koyduğu yeniliklerin kısa vadedeki sonuçlarını hesaba katmamıştır.
- B) İnsanların yaşamlarını devam ettirmek adına yaptıkları onlara yarardan çok, zarar vermiştir.
- C) Çevreye verilen zararın oluşturduğu yıkımın insan sağlığına etkileri, geri dönülemez bir noktadadır.
- D) Endüstrileşmeye bağlı olarak meydana gelen sorunlar üzerinde yeterince bilimsel araştırma yapılmamıştır.
- E) İnsan sağlığını olumsuz etkileyen bazı faktörler, bizzat insanın daha iyiye ulaşma düşüncesinin sonucudur.

29. Hatalarımızdan ders çıkarmak akıllıca bir şeydir, başkalarının hatalarından ders çıkarmak daha akıllıca bir şeydir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultuda değildir?

- A) Hatayı fark etmemek ya da onlardan ders çıkarmamak, büyük sorunlara yol açabilir.
- B) Hatalar, yaşamın bir parçasıdır; önemli olan onları nasıl telafi edeceğimizdir.
- C) Bazen önemsiz gördüğümüz bir hatanın cezasını sonsuza kadar çekeriz.
- D) Tecrübe, insanların hatalarına verdiği isimdir.
- E) Başkalarının hayatından ders alın, insan bütün hataları kendi yapacak kadar uzun yaşamıyor.

30. J. Dewey'in kuramsallaştırdığı yapılandırmacı eğitim yaklaşımı, öğrencinin yaparak ve yaşayarak öğrenmesini sağlayan çağdaş bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda öğretmenler,

- Temel kaynakların yanı sıra öğrencilerin etkileşimini sağlayan diğer kaynaklar ve materyalleri kullanırlar.
- Öğrencilere ödev verirken sınıflandırma, analiz, tahmin ve yaratıcılık gibi bilişsel yetenekleri geliştiren etkinliklere yer verirler.
- Öğrencilerin istekleri doğrultusunda dersin içeriğinde ve kullanılan öğretim stratejilerinde değişikliğe giderler.
- Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenle iletişime ve diyaloga girmelerini özendirirler.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yapılandırmacı eğitim yaklaşımını benimseyen öğretmenden beklenmez?

- A) Öğrenciler arası rekabeti körükleyerek onların çalışma motivasyonlarını artırması
- B) Öğrencilerin görüş ve düşüncelerini önemsemesi
- C) Öğrenciyi ezberci bir yaklaşım yerine üst düzey zihinsel aktivitelere yönlendirmesi
- D) Öğrencilerin yöneliş ve beklentilerini dikkate alması
- E) Öğrencilerin etkili bir iletişim kurmasını sağlaması

31. Bazen şuurumuz yerinde olmaz, bir şey düşünemez hâle gelir, kendimizde olamayız hâsılı. Bir düşünce kafamızı kurcalar.
I II
Durup durup onu düşünürüz, zihnimizi yorarız. Kötümser bir hava içinde çok üzüntülü olarak düşüncelere dalar, dalgın hâle gelir, kara kara düşünürüz. Hayatta Dimyat'a pirince giderken
III IV
evdeki bulgurdan da olmak vardır oysa. Yani kimi zaman beklediklerimizin çok ötesinde kazanımlara ulaşabiliriz. Bunu düşünmeyip ölçüp biçmeden, düşünmeden bir şey söylemek, kesin hükme varmak, kestirip atmak tam bize göredir.
V

Bu parçanın anlam bütünlüğü dikkate alındığında altı çizili deyimlerden hangisinin yerinde kullanılmadığı söylenebilir?

- A) IV B) I C) V D) III E) II

32. İnsanlar Dünya'nın manyetik alanını algılar mı?

Pek çok canlıda manyetik algının varlığı bilimsel olarak biliniyor. Bakteri, salyangoz, kurbağa ve istakoz gibi canlılar Dünya'nın manyetik alanını algılıyor, göçmen kuşlar ve deniz kaplumbağaları yönlerini bu sayede buluyor, köpekler eğitildiklerinde saklanmış çubuk mıknaşın yerini gösterebiliyor. Bal arılarının manyetik alana olan tepkileri ışığa, kokuya ya da dokunmaya olan tepkileri kadar kuvvetli. Ancak insanın manyetik alanı algılayıp algılayamadığı uzun zamandır merak ediliyor. Yaklaşık 30 yıllık süreçte yapılan çalışmalar bu sorulara net bir biçimde cevap vermeyi başaramadı. Elde edilen olumlu ve olumsuz sonuçlara konunun tartışmalı bir hâlde kalmasına neden oldu. Şimdiye kadar yapılan çalışmaların istenilen sonucu vermemesinin en önemli nedeni, insandaki manyetik duyunun davranışlara etki etmeyecek şekilde zayıf ve bilinçsiz bir şekilde gerçekleşmesi olabilir.

Bir makaleden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kendi içerisinde bilgi yanlışları ve çelişkiler barındırmaktadır.
- B) Bir olgunun farklı canlılardaki etkisi kanıtlayıcı verilerden yararlanılarak ortaya konmuştur.
- C) Bir konuyla ilgili yapılan çalışmaların yetersiz olduğu vurgulanmıştır.
- D) Bir olguyla ilgili çalışmalarda ilerleme katedilememesine yönelik tahmin dile getirilmiştir.
- E) Bir olgunun yol açtığı sorunların çözümüyle ilgili yapılan araştırmalardan söz edilmiştir.

33. Bilim insanları, iklime bağlı olarak niteliği değişen beş tür seedef hastalığı çeşidi olduğunu ve bunların tedavisinin birbirinden farklı olduğunu söylüyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- B) Gereksiz sözcük kullanımı
- C) Mantık yanlışlığı
- D) Anlam belirsizliği
- E) Söz dizimi yanlışlığı

34. - 35. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanların tatil yapma alternatifleri içinde akla ilk gelen yerlerden birisi, Hawaii Adası'dır. Buranın en ünlü plajı olan Waikiki Plajı'na gelenleri sörfüyle Hawaiili ünlü yüzücü Duke Kahanamoku heykeli karşılıyor. Hawaii, bitki örtüsü ve farklı hayvan varlığı ile de birçok ilginç özelliğe sahip. Söz gelimi, buradaki 850 kadar çiçekli bitki ve 60 kuş türünü dünyanın başka yerinde görmek kesinlikle mümkün değil. İklimi tek kelimeyle harika. Sıcaklık kış aylarında 20 derece, yaz aylarında da 28 derece civarında gerçekleşiyor ve dünyanın normalde yaşadığı mevsimler burada yaşanmazken mango mevsimi, Hindistan cevizi mevsimi, ananas mevsimi ise tümüyle buraya özgü. Bu özellikleriyle insanları cezbeden ve yılda 10 milyon turisti ağırlayan Hawaii'yi en çok tercih edenlerin yaşadığı ülkeler ise bir eyalet olarak bağlı olduğu ABD ile ABD'den sonra en yakın kara parçası olan Japonya'dır.

34. Bu parçadan "Hawaii Adası" ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) ABD vatandaşları tarafından en çok ziyaret edilen ABD eyaletidir.
- B) Mevsimler arası sıcaklık farkı çok fazladır.
- C) Turizm alanında gördüğü ilgi, daha çok doğa güzellikleri kaynaklıdır.
- D) Dünyanın her yerinden turist çektiği için ismi en çok bilinen turizm bölgesidir.
- E) Amerika Birleşik Devletleri'nin ada olan tek eyaletidir.

35. I. Yüzmede başarılı sporcu yetiştirdiğine
II. Endemik türde bitkilere sahip olduğuna
III. Dünyadaki kuş türlerinin çoğuna ev sahipliği yaptığına
IV. En çok ilgi gören sporun sörf olduğuna

Bu parçada "Hawaii Adası" ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine değinilmemiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız III
- E) III ve IV

36. - 37. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eserlerimde bireysel ve toplumsal acıları tüm açıklığıyla anlatmaya çalışıyorum. Savaş, yoksulluk, kıtlık, dolandırıcılık, çaresizlik, kayıp verme, sevgi, sevgisizlik, bağlılık... İnsanlık durumlarını en çaresiz anlarından en çığ yanlarına kadar en açık şekilde ortaya koymak hedefim. Zamanın ruhunu anlayıp, özümseyip, aktarmadan yaşadığım yüzyılda evrensel bir ses olamayacağımı ve eserlerimle okurlar üzerinde kalıcı etkiler bırakamayacağımı biliyorum. Gerçeğin sınırlarını hayal gücüyle yeneden şekillendiren anlatımım, yaşadığım yüzyıla sahici ve geniş bir perspektiften bakabilmem, kaleme aldığım her cümlemin okurun içine işlenmesini de kaçınılmaz kılıyor olmalı.

36. Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiştir?

- A) Son eserinizde hangi gerçeği anlatmayı amaçladınız?
- B) Okurların gözünde sizi vazgeçilmez yapan şey nedir?
- C) Yetkin bir yazarın hangi nitelikleri taşıması gerektiğini düşünüyorsunuz?
- D) Eserlerinizde temel amacın evrenselliğe ulaşmak olduğunu söyleyebilir miyiz?
- E) Günümüz okurunun yazarlardan beklentisi nedir?

37. I. Ayakları yere basan değerlendirmeler yapan
II. Sorunlara değil, çözümlere odaklanan
III. Güçlü ve zayıf yönlerini bilen

Bu parçada sözü edilen sanatçı yukarıdakilerden hangileriyle nitelendirilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız I
- E) Yalnız III

38. Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti
Yine kamyonlar kavun taşır
Fakat içimde şarkı bitti

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İşaret sıfatı
- B) Ek eylem
- C) Belgisiz zamir
- D) Bağlaç
- E) Dilek kipiyle çekimlenmiş eylem

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şehirlerin küresel olarak birbirine bağlı bir ekonomide rekabet etme ve kent sakinlerinin refahını sürdürülebilir bir şekilde sağlayabilme ihtiyacı, ülkeleri ve şehir yöneticilerini yenilikçi teklifleri değerlendirmeye yönlendirmektedir. Bu motivasyon, şehirlerin problemlerinin çözümünde bütüncül ve sistematik yaklaşım ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanmasında paydaşlar arası iş birliğiyle geliştirilen birlikte çalışabilir sistemlerin, veri ışığında gelecek öngörülerine dayanan akıllı şehir yaklaşımları etkili olmaktadır. Akıllı şehir, şehirlerin geleceği için durağan bir yaklaşım tarif etmemektedir. Bu şehirler, teknoloji ve verinin yenilikçi kullanımını organizasyonel değişim ile birlikte ele alır. Gelecekteki şehirler için daha etkili ve sürdürülebilir yollarla farklı dinamik şehir vizyonlarının sunulmasına yardımcı olur. Bir başka deyişle şehirlerin kullandıkları geleneksel yönetim yaklaşımını yenilemeyi hedefler.

39. Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Günümüz şehirlerinde yaşam eskisine göre daha konforlu olsa da burada yaşamak eskisi kadar huzurlu değildir.
- B) Tüm dünyada şehir sakinlerinin refah ihtiyacı sadece akıllı şehir tasarımlarıyla karşılanabilir.
- C) Şehirleri farklı bir yönetim anlayışıyla çağın gereklerine göre dönüştürmek zorunlu hâle gelmiştir.
- D) Bir şehrin planlamacıları, gelecek nesillerin ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel ihtiyaçlarını gözetmelidir.
- E) Modern mimari, daha iyi yaşam alanları oluşturma ve hayata değer katan şehirler yapma amacıyla olmalıdır.

40. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi akıllı şehirlerin oluşturulma amaçlarından biri değildir?

- A) Şehrin gelişim beklentilerini tüm yerleşim mekânlarında ve sistemlerinde doyurucu şekilde karşılamak
- B) Fiziksel, sosyal ve dijital planlamayı tüm paydaşlarla birlikte ele alabilmek
- C) Ortaya çıkan zorlukları sistematik ve sürdürülebilir bir şekilde öngörmek
- D) Şehirde oturanların mevcut yaşam problemlerine yönelik yenilik üretme potansiyelini ortaya çıkarmak
- E) Şehir içindeki organizasyonel yapılar arası etkileşimi artırarak bütüncül bir hizmet sunumu sağlamak

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

Deneme
1

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. **Adnan:** “Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinde Yunan işgaline karşı mücadelede saltanat ve hilafete bağlılık bildirilmiştir.” demiştir.

Çağlar: “Amasya Genelgesi’nde kurtuluş mücadelesinin yön-temi belirlenmiş ve halk egemenliğine geçileceği ifade edilmiştir.” diye eklemiştir.

Bu diyalogda verilen bilgilere bakılarak;

- I. Anadolu halkının bağımsızlıktan yana olduğu,
- II. ulusal egemenliğe geçilmesi konusunda kongrelerde ortak kararlar alındığı,
- III. halk arasında yönetim anlayışı konusunda farklı görüşler olduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Yeni Türk Devleti Dönemi’nde sosyal yapıda birleştirici güç olarak dini ve mezhebi ilişki yerine Türk milleti bağı esas alınmıştır.

Bu anlayışın neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Azınlıkların Türk vatandaşı sayılması
B) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
C) Yönetimde ve hukukta laikliğin esas alınması
D) Halifeliğin kaldırılması
E) Çok partili sisteme geçilmesi

3. Göç alanları, öyle gelişigüzel, sahipsiz yerler değildi. Her boyun veya oymağın belirli yaylası ve otlığı vardı. Yaylalara göç, boy beyinin emri ile başlardı. Göç hazırlığı birkaç saat içinde tamamlanırdı. Zira konargöçer evi derme çadırlardan ibaretti. Eşyalarının hepsi de taşınabilir türden idi. Göç, çift hörgüçlü develer veya dört tekerlekli, üstü kapalı ve öküzlerle çekilen arabalarla (kağrı) yapılırdı. Bu arabalar, kadınların içinde yün eğirdiği, dikiş diktiği, çocuklarını büyüttüğü âdeta gerçek bir konut gibi idi.

Yukarıdaki ifadeler ilk Türk toplumlarıyla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

- A) Konargöçer yaşam tarzının özellikleri nelerdir?
B) Güç paylaşımı ve yönetim organizasyonu nasıldır?
C) Orta Asya dışına yapılan göçlerin sonuçları nelerdir?
D) Ordu-millet anlayışının esasları neler olabilir?
E) Gücün meşruiyet kaynağı nelerdir?

4. Fatih Sultan Mehmet Dönemi’nde Osmanlı Devleti’nin egemenlik alanı batıda Tuna, doğuda Fırat nehrine kadar yayılmıştır.

Bu gelişmenin Osmanlı Devleti’nde;

- I. jeopolitik açıdan önem kazanılması,
- II. ekonomik gelirlerinin çeşitlenmesi,
- III. teokratik yönetimin benimsenmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

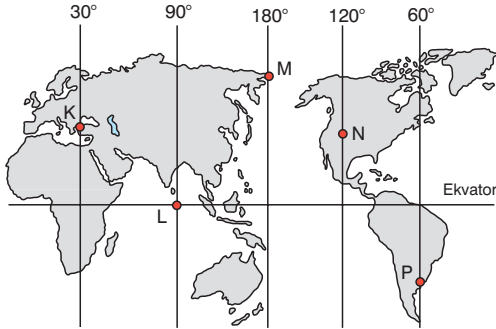
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. "Bu devirde (11. yüzyıl başları) Bizans bizim milletimize ve Ermenilere zulüm yapıyordu. Çıkarılan bir emirname ile bizi batıl mezheplerini kabul etmeye zorluyorlardı. İstanbul patriği, kiliselerde bulunan mukaddes kitapları (Ortodoks olmayan Süryanilere ait eserleri) yaktırdı."

Süryani Tarihçi Mihael'in (Mihayel) verdiği bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu Hristiyanları arasında mezhep birliği yoktur.
B) Türkiye Selçukluları, Ermeni ve Süryanilere din hürriyeti tanımıştır.
C) Bizans yönetimi Ermenilere baskı uygulamaktadır.
D) İstanbul Rum Patrikliği zorla mezhep değiştirme siyaseti izlemektedir.
E) Bizans İmparatorluğu'nda farklı inançlara hoşgörüyle yaklaşılmamaktadır.

6. Aşağıdaki haritada bazı merkezlerin yakınından geçen boylam dereceleri verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) K ve L merkezleri Doğu, N ve P merkezleri ise Batı Yarımkürelerde yer alır.
B) P merkezi yeni güne N merkezinden daha önce girer.
C) M merkezindeki gündüz ve gece süreleri diğer merkezlerden daha kısadır.
D) K merkezi +2. saat diliminde yer alır.
E) P merkezinin başlangıç boylamına olan uzaklığı L merkezinden daha azdır.

7. New York Limanı ile aşağıdaki limanlardan hangisi arasındaki en kısa deniz yolu ulaşımında gemilerin bir boğaz veya kandan geçme zorunluluğu yoktur?

- A) Japonya - Kobe Limanı
B) Fransa - Marsilya Limanı
C) Türkiye - İskenderun Limanı
D) Brezilya - Sao Paulo Limanı
E) Kuveyt - Kuveyt Limanı

8. Bir yerdeki nüfusu oluşturan kişiler, yaşları büyükten küçüğe doğru sıralandığında, ortada kalan kişinin yaşına ortanca yaş denilmektedir.

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin 1990 ve 2020 yıllarındaki yaş gruplarına göre nüfus oranları ve ortanca yaş değerleri verilmiştir.

Yıllar	0 - 14 (%)	15 - 64 (%)	65+ (%)	Ortanca yaş
1990	35	60,72	4,28	22,21
2020	22,8	67,7	9,5	32,7

Bu tablodaki bilgilere göre, Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Doğal nüfus artış hızı azalmaktadır.
B) Yaşlı nüfusa bütçeden ayrılan demografik yatırımların payı artmaktadır.
C) 0-14 yaş grubundaki ölüm oranı artmış, 65 yaş ve üzerindeki ise azalmıştır.
D) Çalışma çağındaki nüfus oranı artmaktadır.
E) Genç nüfuslu olma özelliğinden, yaşlı nüfuslu olma özelliğine doğru gitmektedir.

9. İnsan doğa ile sürekli etkileşim hâlinindedir. Bazen doğa koşulları insan yaşamına yön verirken bazen de insan, ihtiyaçları doğrultusunda doğaya müdahalelerde bulunur. İnsanlar doğal ortamdan ihtiyaçlarını karşılarlarken bilinçli davranmalı, doğayı işleyiş kurallarına göre kullanmalı ve ona zarar vermeden doğayla uyumlu olmalıdır.

Buna göre, aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin doğayla uyumlu olduğu söylenemez?

- A) Kurak bölgelerde su ihtiyacı az olan ürünlerin yetiştirilmesi
- B) Enerji ihtiyacının karşılanması için güneş santrallerinin kurulması
- C) Fabrika bacalarına filtre takılması
- D) Bitki örtüsünden yoksun arazilerin ağaçlandırılması
- E) Akarsu vadisi boyunca yerleşim alanlarının kurulması

10. Aşağıdaki şekilde bir adanın ana karaya bağlanması gösterilmiştir.

Bu yer şekli ve oluşum süreci ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Akarsu ve rüzgâr biriktirmeleri sonucu oluşmuştur.
- B) Kıyılarda gelgit faaliyetleri etkisizdir.
- C) Bu tür oluşumlara iç denizlerde ve göllerde rastlanır.
- D) Kıyılarının derinliği azdır.
- E) Tombolo oluşumuna örnektir.

11. Felsefe öncesinde Yunan'da gök gürlemesinin ve şimşek çakmasının sebebi olarak doğrudan Zeus görülmüştür. Ancak Thales ile başlayan felsefi düşünce ile gök gürlemesi, şimşek çakması gibi doğa olayları akla dayanan gözlemler sunucunda doğayla açıklanmaya başlamıştır.

Bu parçaya göre felsefi düşüncenin farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklamalarının mitolojiden bağımsız olması
- B) Mantıklı ve tutarlı düşünceler öne sürmesi
- C) Varlığa sadece bilmek için yönelmiş olması
- D) Felsefi birikimlerden yararlanıyor olması
- E) Eleştirici ve sorgulayıcı bir tutum içinde olması

12. Kuhn'un bilim görüşüne göre, maddeyi sadece doğa bilimlerinde olduğu gibi algılamakla kalmayız, tersine bilimsel etkinlikte bulunanın, düşünenin, planlayanın yaratanın keşfettiği anlamı da algılarız. Çünkü sosyal bilimlerde, tarihte, siyasette, ekonomide kısaca her alanda algılama farklıdır. Nesneleri ve olayları yalnız dıştan tanımamız, tersine içten yola çıkarak insanların öğrendiği anlamı da kavrarız.

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Bilim üzerinde bilim dışı öğelerin etkisi vardır.
- B) Bilim, kültürel öğelere bağlıdır.
- C) Bilim, salt rasyonel bir faaliyet değildir.
- D) Bilim, bilim insanlarının psikososyal bir etkinliğidir.
- E) Bilim, nesnel olarak doğrulanabilir bilgilerden oluşur.

13. Locke, her insanın doğa üzerinde mülk edinme hakkı olduğunu fakat herkesin istediği kadar istifleme hakkının olmadığını belirtir. Locke'a göre kişi, bir şeyi hayatı için fayda sağlayacak, bozup ziyan etmeyecek kadarını kullandığı ölçüde, emeği ile o şeyi sahiplenebilir. Bunun ötesi payından fazlasıdır ve başkalarına aittir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Mülkiyet hakkının evrensel bir değer olduğu
- B) Genelin çıkarının kişisel çikardan önce geldiği
- C) Her insanın doğa üzerinde eşit hakkı bulunduğu
- D) Mülkiyet hakkının sınırlı olduğu
- E) Emeğin kişiye her türlü hakkı sunduğu

14. Sürekli kitap okuyan veya İnternette bilgi toplayan kişinin ulaştığı zihinsel düzey değerli olsa da eğer bunlardan sağlam bir dünya görüşü, düşünsel bir karakter üretememişse o kişiye "bilge" denemez. Hatta edindiği bilgilerle bilgi yarışmalarında büyük ödüller de kazanabilir. O kişiye belki "bilgin" denebilir fakat yine de o kişiye "bilge" denemez. Çünkü bir insan nice-lik olarak bilgili olsa da yaşam biçimini kendi belirleyemezse, kararlarını kendi alamazsa, yaşamı iyi okuyamazsa zayıf ve yetersizdir. Bu bağlamda bilge olma ile bilgin olma arasında önemli farklılıklar vardır.

Bu parçaya göre, "bilgin" ile "bilgelik" arasındaki temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarafsız davranma
- B) Özgür düşünme
- C) Yaşamda başarılı olma
- D) Rasyonel olma
- E) Deneyimli olma

15. Hayatı sürdürmek ve güçlendirmek iyi, yok etmek ve engellemek kötüdür. Etik yaşama uygun davranan biri, yardım edebileceği her canlıya yardım eder; canlılara zarar vermekten kaçınır. Onun için her hayat kutsaldır. Hiçbir ağaçtan yaprak koparmaz, hiçbir çiçeği sökmez, hiçbir böceği incitmez. Eğer yazın lamba ışığında çalışıyorsa sıcak bir havada soluk alma pasasına, gece böceklerinin birbiri ardı sıra kavrulmuş kanatlarla masasına düştüğünü görmemek için pencerelerini kapatır.

Bu parçaya göre etik yaşam aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yaşamını içinden gelen sese göre sürdürmesine
- B) Yaşamının getireceği sonuçların yararlı olmasına
- C) Kendi dışındaki yaşamlara saygıyı göstermesine
- D) Yaşamının evrensel ahlak yasasına uygunluğuna
- E) Yaşamındaki seçimleri özgür iradesiyle yapmasına

ÖZDEBİR YAYINLARI

16. - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. Hz. Muhammed (s.a.v.) gençlerin yanına vardı ve şöyle dedi: "Sizden kimin evlenmeye gücü yeterse evlensin. Çünkü evlilik gözü haramdan alı kor; iffetini muhafaza eder. Evlenmeye gücü yetmeyen ise oruç tutsun."

Bu hadiste, korunması gereken hangi değer üzerinde durulmuştur?

- A) Mal
- B) Can
- C) Namus
- D) Din
- E) Akıl